

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/152/2014
Identifikačné číslo spisu:	2011200410
Dátum vydania rozhodnutia:	16.12.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:2011200410.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: MUDr. V. B., narodený dňa XX.XX.XXXX, V., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXX X zo dňa 29.03.2011, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 44Sd/55/2011-87 zo dňa 29.09.2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 44Sd/55/2011-87 zo dňa 29. septembra 2014 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXX X zo dňa 29.03.2011, ktorým táto priznala navrhovateľovi od 08.12.2006 starobný dôchodok podľa § 65 a § 82 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) v sume 10 869 Sk mesačne.

V dôvodoch rozhodnutia prvostupňový súd uviedol, že preskúmal rozhodnutie odporkyne z hľadiska zákonnosti, pričom nezistil v postupe odporkyne, že by táto postupovala v rozpore s ustanoveniami zákona o sociálnom poistení. Ďalej poznamenal, že vo veci vydal v podstate totožné rozhodnutie, a to i napriek tomu, že jeho predchádzajúce rozhodnutie bolo zrušené odvolacím súdom, pretože dôvodom zrušenia prvostupňového rozhodnutia zo strany odvolacieho súdu bolo len procesné pochybenie, spočívajúce v odňatí práva navrhovateľa možnosti konať pred súdom.

Z uvedených dôvodov prvostupňový súd považoval za logické, aby sa v danom prípade neodchýlil od svojho predchádzajúceho rozhodnutia, keďže v danej veci nenastali nové skutkové okolnosti, ktoré by mohli mať za následok vydanie iného rozhodnutia vo veci.

Odporca v zákonom stanovenej lehote napadol odvolaním rozhodnutie krajského súdu dôvodiac jeho nezákonnosť. Namietal, že súd prvého stupňa vydal napadnutý rozsudok opisom prvého rozsudku, čo potvrdil aj samotný samosudca, navyše bez pojednávania, bez dokazovania, bez zástupcu a navyše v neprítomnosti navrhovateľa, čím mu odňal možnosť konať a porušil § 237f O.s.p. a konal v rozpore s

čl. 48 ods. 1, 2 Ústavy SR. Namietal aj, že ignoroval právny názor NS SR, čím nerešpektoval ani NS SR, ani základné práva navrhovateľa.

Namietal, že súd zmätočne argumentoval nezapočítanie ročníka 59/60 JSŠ do poistenia, nezistil, že vo veci ND, vrátane PN, sú konania neukončené, vo veci ND, započítateľnej v ČR, preto trval na svojom pôvodne podanom návrhu.

Uviedol, že trvá na vylúčení zákonného sudcu a dodal, že súd prvého stupňa podľa jeho názoru porušil § 14-17, § 237f, § 205 ods. 2 písm. a, b, d) O.s.p.

Vzhľadom na uvedené navrhoľ, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok krajského súdu v plnom rozsahu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a zároveň, aby odvolací súd vylúčil zákonného sudcu z konania z dôvodu porušenia § 14-17 O.s.p. a negovania právneho názoru NS SR.

Odporkyňa sa k podanému odvolaniu vyjadrila podaním zo dňa 11.11.2014 s tým, že dôvody uvádzané navrhovateľom v odvolaní nepovažovala za opodstatnené. Mala za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia odporkyne. Táto ďalej poukázala aj na dôvody uvedené vo vyjadrení zo dňa 11.07.2011 a v doplnujúcom vyjadrení zo dňa 30.08.2011. Záverom skonštatovala, že trvá na vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia, preto navrhla napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok - ďalej len „O.s.p.“) prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaním napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť z dôvodu, že postupom súdu prvého stupňa bola navrhovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 250l ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tretej hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Podľa § 250l ods. 2 O.s.p. pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

V prejednávanom prípade má odvolací súd za preukázané, že súd prvého stupňa vo veci rozhodol najprv rozsudkom č. k. 44Sd/55/2011-39 zo dňa 19.11.2012 tak, že napadnuté rozhodnutie odporkyne potvrdil. Odvolací súd konajúci na základe odvolania navrhovateľa uznesením sp. zn. 4So/22/2013 zo dňa 09.04.2013 prvostupňové rozhodnutie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie uvádzajúc, že v konaní na základe prekážky na strane súdu, nedošlo k odročeniu pojednávania v súlade so zákonom. Preto ak za takejto situácie navrhovateľ žiadal o odročenie pojednávania z dôvodu prípravy na pojednávanie, pričom mal záujem riešiť aj otázku svojho právneho zastúpenia, na čo súd nijakým spôsobom nereagoval a vo veci bez ďalšieho rozhodol, mal odvolací súd za to, že prvostupňový súd svojim postupom odňal navrhovateľovi možnosť konať pred súdom. Súd prvého stupňa následne vo veci opätovne rozhodol a napadnutým rozsudkom rozhodnutie odporkyne potvrdil.

Vychádzajúc z prvostupňového súdneho rozhodnutia dospel odvolací súd k zisteniu, že text napadnutého rozsudku sa vo svojej podstate zhoduje so znením rozsudku, ktorý bol zrušený odvolacím súdom, čo prvostupňový súd vysvetlil tým, že k zrušeniu predchádzajúceho rozsudku došlo len z dôvodu procesného pochybenia spočívajúceho v odňatí práva navrhovateľa konať pred súdom, preto sa mu javilo logické neodchýliť sa od predchádzajúceho rozhodnutia.

Pri opätovnom prejednaní a rozhodnutí veci bol krajský súd v zmysle § 226 O.s.p. viazaný právnym názorom odvolacieho súdu - Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vyjadreným v uznesení sp. zn. 4So/22/2013 zo dňa 09.04.2013, ktoré presne stanovilo, akým smerom sa má ďalšie konanie na súde prvého stupňa uberať, a to predovšetkým umožniť navrhovateľovi vyjadriť svoje vecné argumenty k preskúmanému rozhodnutiu odporkyne na prvostupňovom súde a zaoberať sa podaniami navrhovateľa týkajúce sa jeho právneho zastúpenia „podľa zákona“.

Po preskúmaní pripojeného spisového materiálu odvolací súd musí konštatovať, že námietka navrhovateľa o tom, že súd prvého stupňa ignoroval právny názor odvolacieho súdu je dôvodná. Krajský súd sa neriadil právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, keď vo veci nariadil nové pojednávania a následne vo veci rozhodol. Takýto postup prvostupňového súdu nepovažuje Najvyšší súd Slovenskej republiky za správny. Ako už uviedol odvolací súd v uznesení sp. zn. 4So/22/2013 zo dňa 09.04.2013, úlohou krajského súdu bolo nielen umožniť navrhovateľovi fyzickú prítomnosť na pojednávaní, ale aj reagovať na jeho podania v súvislosti s jeho právnym zastúpením.

Súd prvého stupňa však znova rozhodol ako pred vydaním uznesenia odvolacieho súdu, t. j. rozhodol bez toho, aby najprv vyriešil otázku právneho zastúpenia navrhovateľa, o riešenie ktorej sa navrhovateľ dožadoval vo svojich podaniach. Krajský súd neodstránil neurčitost' podania navrhovateľa, v ktorom žiadal o informácie vo veci právneho zástupcu, ktorý by ho mal zastupovať podľa zákona (podanie č. 1. 35). Nevyzval ho na doplnenie podania, či svojím podaním žiada o ustanovenie advokáta, nezisťoval majetkové pomery navrhovateľa, vyslovene žiadnym spôsobom sa problematike právneho zastúpenia navrhovateľa nevenoval, hoci mu taká povinnosť priamo vyplývala zo zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu.

Rozhodnutím a postupom súdu prvého stupňa tak bolo obmedzené právo navrhovateľa na spravodlivé konanie, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi odňala možnosť realizovať tie procesné práva, ktoré mu Občiansky súdny poriadok umožňuje, a to najmä zúčastniť sa pojednávania vo veci, byť vypočutý ako účastník, robiť podania, podávať opravné prostriedky a pod.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 221 ods. 2 O.s.p. V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

V súvislosti s ďalším konaním odkazuje odvolací súd na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4So/22/2013 zo dňa 09.04.2013, ktorý obsahuje právny názor odvolacieho súdu v prejednávanej veci a zdôrazňuje, že týmto je súd prvého stupňa viazaný, preto bude jeho povinnosťou v ďalšom konaní pokračovať v načrtnutej línii.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.